

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	11
УВОД: ПОЈАМ, НАСТАНАК И РАЗВОЈ НАУКЕ	13

I ГЛАВА ПРЕДМЕТ СОЦИОЛОГИЈЕ

1. Појам и проблеми социологије	23
2. Класификација наука	26
3. Однос социологије и посебних социологија	28
4. Однос социологије и других друштвених наука	32
4.1. Социологија и историја	32
4.2. Социологија и политичка економија	36
4.3. Социологија и социјална психологија	39
4.4. Социологија и философија	41
4.5. Социологија и антропологија	43
4.6. Социологија и политичке науке	44
4.7. Социологија и социјална екологија	45

II ГЛАВА МЕТОД СОЦИОЛОГИЈЕ

1. Научни метод	49
2. Метод социологије	50
3. Фазе у социолошком истраживању	51
4. Методолошки поступци прикупљања података	53
4.1. Методи посматрања	53
4.2. Анкета	55
4.3. Интервју	57
4.4. Узорак	59
4.5. Експеримент	60
4.6. Социометријска метода	62

III ГЛАВА РАЗВОЈ МИСЛИ О ДРУШТВУ КРОЗ ИСТОРИЈУ

1. Античка мисао о друштву	65
2. Средњевековна мисао о друштву	70
3. Социолошка мисао новог века	72

4. Социолошка мисао у југословенским земљама	75
4.1. Развој социолошке мисли у Југославији до Првог светског рата	75
4.2.. Грађанска социологија	79
4.3. Социјалистичка мисао о друштву	85
4.4. Развој социологије у Југославији после Другог светског рата	89

IV ГЛАВА НАСТАНАК РАЗЛИЧИТИХ ТЕОРИЈА

1. Грађански смер у социологији	96
1.1. Школе натуралистичког правца	96
1.1.1. Механицистичке теорије	96
1.1.2. Географске школе	97
1.1.3. Биологистичке теорије	97
2. Психолошке теорије	98
2.1. Индивидуално-психолошке теорије	99
2.2. Колективно-психолошке теорије	100
2.3. Социјално-психолошке теорије	100
3. Школе социолошког правца	101
4. Марксистички смер у социологији	102

V ГЛАВА ЉУДСКИ РАД КАО СОЦИОЛОШКА КАТЕГОРИЈА

1. Појам људског рада	109
2. Елементи процеса рада	112
3. Подела рада	114
3.1. Општа, посебна и појединачна подела рада	114
3.2. Друштвена и техничка подела рада	115
4. Врсте рада	117
4.1. Физички и интелектулани рад	117
4.2. Производни и непроизводни рад	117
4.3. Прости и сложени рад	118
5. Садржај и карактер рада	118
6. Хуманизација рада и научно-техничка револуција	119
6.1. Неки аспекти дехуманизације рада	119
6.2. Хуманизација рада и научно-технолошка револуција ..	122
7. Основне социолошке и економске категорије	128
7.1. Рад	128
7.2. Роба	129

7.3. Робни фетишизам	132
7.4. Новац и фетишизам новца	133
7.5. Закон вредности	136
7.6. Закон вредности и општи друштвени закони	137
7.7. Вишак вредности	137
8. Облици организације рада	138

VI ГЛАВА ДРУШТВО И ДРУШТВЕНЕ ПОЈАВЕ

1. Појам друштва	143
2. Настанак људског друштва	143
3. Социолошки појам друштва	146
4. Друштвене појаве	150
5. Друштвени односи	151
6. Друштвени процеси	151
7. Друштвене творевине	152
8. Однос природе и друштва	153

VII ГЛАВА ДРУШТВЕНЕ ГРУПЕ - ПОЈАМ И КЛАСИФИКАЦИЈА

1. Појам и елементи друштвене групе	159
2. Етничке групе (заједнице)	162
2.1. Глобалне друштвене групе	162
2.1.1. Хорда	162
2.1.2. Род	163
2.1.3. Племе	163
2.1.4. Народ	164
2.1.4.1. Историјски пут настанка народа	164
2.1.4.2. Западни пут настанка народа	165
2.1.4.3. Одлике народа	165
2.1.5. Нација	166
2.1.5.1. Настанак нације	167
3. Породица	170
3.1. Увод	170
3.2. Историјски развој породице	171
3.3. Основне функције породице	172
4. Класе и класни односи	173
4.1. Настанак класе	173
4.2. Настанак теорија о класама	173

4.3. Марксистичке теорије о настанку класе	174
4.4. Лењиново учење о класи	175
4.5. Појам класа у грађанској социологији	177
5. Држава	178
5.1. Теорије о настанку државе	178
5.2. Функције државе	180
6. Политичке партије	181
6.1. Појам и суштина политичких партија-странака	181
6.2. Настанак и развој политичких партија	182
6.3. Перспектива политичких партија	184

VIII ГЛАВА ОБЛИЦИ ДРУШТВЕНЕ СВЕСТИ

1. Религија	189
2. Морал	192
3. Философија	195
4. Уметност	197
5. Наука	198

IX ГЛАВА СОЦИОЛОГИЈА И САВРЕМЕНО ДРУШТВО

1. Неки социолошки погледи на савремено друштво	203
2. Технички прогрес — појмовно одређење	206
3. Основна обележја техничког прогреса	210
4. Квантитативно нова обележја техничког прогреса	214
5. Научно-технолошка револуција и образовање	215
6. Међуусловљеност техничког прогреса и образовања	218
7. Технички прогрес и образовање кадрова	219
8. Технички прогрес и перманентно образовање	222
9. Утицај техничко-технолошког процеса на квалификациону структуру запослених	224
10. Утицај савремене аутоматизације на систем образовања	230
10.1. Аутоматизација и генеза рада	230
10.2. Аутоматизација захтева преврат у образовању	232
10.3. Образовање за поједине струке и занимања мења слику и структуру запослених	242

Х ГЛАВА ДЕМОКРАТИЈА И ПАРТИЦИПАЦИЈА У ОДЛУЧИВАЊУ

1. Партиципативна индустријска демократија	249
2. Научно-техничка револуција и њене импликације на подручју организације рада и система управљања	250
3. Пуна партиципација и самоуправа	253

XI ГЛАВА ЕКОЛОГИЈА И ДРУШТВО

1. О екологији	259
2. Екологија као природна и друштвена дисциплина	260
3. Настанак и развој социјалне екологије	265
3.1. Појам социјалне екологије	265
3.2. Настанак социјалне екологије	266
3.3. Предмет социјалне екологије	268

XII ГЛАВА СОЦИОЛОГИЈА ЗАШТИТЕ И УНАПРЕЂЕЊА ЧОВЕКОВЕ РАДНЕ И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

1. Појам човекове радне и животне средине (околине) у социјалној екологији	275
2. Научно-истраживачки рад и образовање на унапређивању заштите на раду	279
3. Шта је „прљава технологија“	285
4. Шта је излаз из еколошке кризе	290
5. Која су решења излаза из еколошке кризе	294

НАВЕДЕНА ЛИТЕРАТУРА	297
ИНДЕКС АУТОРА	302